

Temat okupacji, rozumianej jako narzucony system terroru, gwałtownie zmieniający dane społeczeństwo i dotykający każdego obywatela, nie jest ani przedmiotem gruntownych badań historycznych, ani głównym elementem pamięci kulturowej. Okupacja, jako doświadczenie historyczne, budzi też w wielu krajach odmienne recepcje, a w Niemczech w pamięci komunikatywnej i kulturowej kojarzona jest automatycznie z okresem 1945–1949, gdy Niemcy znajdowały się pod pokojową okupacją aliantów. Z perspektywy różnorodnych doświadczeń okupacji w Europie, oraz jej znaczenia dla zrozumienia traumy i interpretacji wojny w Polsce, nowe spojrzenie na codzienność 1939–1945 i jej pamiętanie staje się ważnym dezyderatem badawczym. Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie proponuje ponowne włączenie „okupacji” do centralnych kategorii definiujących drugą wojnę światową.

Z Wprowadzenia

Za novum tomu uznać należy jego kompozycję, według dyskursu o nazwie okupacja w perspektywie dnia powszedniego. Nieprzypadkowo w tekście wprowadzającym natknąć się można na pochwałę *Życia na niby* Kazimierza Wyki. Wyróżnić nadto należy oryginalne podejście do wydobytych z niepamięci albo otrzepanych z kurzu zapomnienia źródeł i dokumentów. Pieczołowitość i precyzja warsztatowa w obojętności z nimi zasługują na wysokie uznanie.

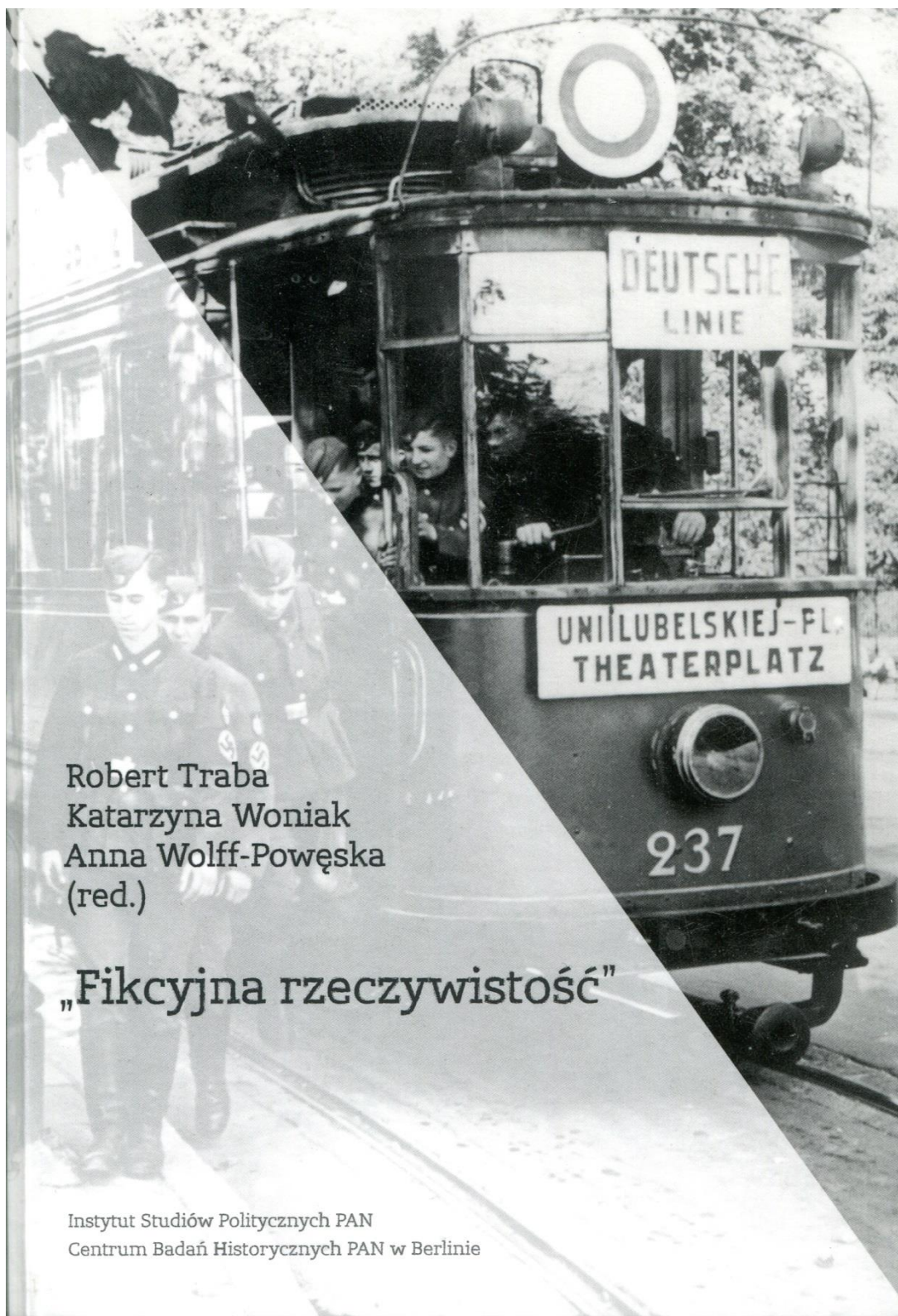
Prof. dr hab. Hubert Orłowski

Redaktorzy:

Robert Traba
Katarzyna Woniak
Anna Wolff-Powęska

Autorzy:

Robert Traba
Anna Czocher
Jerzy Kochanowski
Sylwia Grochowina
Aleksandra Paradowska
Robert Parzer
Joanna Krakowska
Florian Peters
Michał Łuczewski
Isabel Röskau-Rydel
Stephan Scholz
Katarzyna Woniak

Robert Traba
Katarzyna Woniak
Anna Wolff-Powęska
(red.)

„Fikcyjna rzeczywistość”

Instytut Studiów Politycznych PAN
Centrum Badań Historycznych PAN w Berlinie

Dwie ilustracje na okładkach tomu sugerują jednoznacznie jego sens. Autentyczne zdjęcie tramwaju w okupowanej przez Niemców Warszawie oraz rekonstrukcja tramwaju z ekspozycji w oddziale krakowskiego Muzeum Historycznego Fabryka Emalia Oskara Schindlera tworzą ramy opowieści o losach okupowanej Polski i sposobach ich pamiętania. Teksty zamieszczone w książce mają dać, w intencji wydawców, nowy impuls do badań nad okupacyjną codziennością.

ISBN 978-83-64091-67-4

ZENTRUM für HISTORISCHE FORSCHUNG BERLIN
der Polnischen Akademie der Wissenschaften
CENTRUM BADAŃ HISTORYCZNYCH
Polskiej Akademii Nauk w Berlinie